

בית/היכל אלה ויהוה/ת"ש 491
הענין תכונת בתולדות (אשר "תמונן" ת"ק ט')

הפירוש חלק א
 1) חלילה לישראל לוותר. כל ויתור על מה שהוא קדוש בקדושת ארץ ישראל, חלק גדול או חלק קטן, היא מבחינת לא הודה בארצו ואין שום הבדל בין אם לא הודה בכל הארץ ללא הודה בחלק מן הארץ (ומרעה כשהתחנן לעבור לארץ התחנן שיעבור בכל הארץ, לא רק בהשפלה כי אם גם בהר, ההר הטוב הזה הלבנון, וכשלא נתקבלה תפלתו לעבור בכל הארץ לא נבס אף להלק מן הארץ). ואם על מרעה שאמרו עליה, איש מצרי הצילנו ה' נחשב זה ללא הודה בארצו וכשבל זה נסתבבו הדברים שלא נכנס לארץ תגרם מזה כל האסתות שלנו, חורבן ביהמ"ק וכל הגלויות הגדולות והארוכות, קץ לחתך על חלק מהארץ, זה יותר מלא הודה כי אם גם בומר בארצו, וכל אשר בשם ישראל יכונה אסור עליו לכהר את יהדותו ואת שייכותו לארץ ישראל כולה, בין נלד בה בין לא נלד בה, כאשר כן מרעה נלד במצרים ולא היו עוד ישראל נכנסים לארץ, ואעפ"כ היו נחשב זה לעוון, ואם כי כ"כ גדול העוון של אי הודאה בארץ ליחיד, כמה יגדל עוון זה לציבור שיתבר בשם כלל ישראל, וקיו"ב של קץ כפירה בארץ. ואין ספק כי אם יגיעו הדברים ויצטרפו לחלילה לחתום על כתב חחה בין לאומים, שמשמש יחי' חתום איהו שהוא מכל זכותו על ארץ ישראל, נזה יותר להחזיקים לקצץ בהונות דיהם ולא יקצצו בנטיעות גן רוח, ציון מכלל יופי אלוקים הופיע.

2) כשם שהאומר כל התורה מן השמים חוץ מאות אחת הרי הוא כופר בעיקר, כן האומר כל ארץ ישראל לישראל חוץ משעל אחד, הרי הוא מנטול מקדושת הארץ, ואת נפש ישראל הוא קובע.
 3) ואף אם יצילו איהו נפשות מישראל מכו"ב לחצם בגלות בזה שיתאחזו בהחלק שיקראו לו מדינת יהודית, אין בזה משום ויתור לבתר לבתרים לבם ועינם של ישראל, להציל עצמם בממונו של הבור, כי ברי הג' פרק הגדול ומאכיל, דבכ"ן דא יתרג ואל יציל עצמו בממון הבור, ואין יכולים להציל לאלו ביותר חלק אחד השייך לכל ישראל ולכל הדורות עד עולם, וכ"ש דבאמת גם ההצלה אינה בטוחה, כי מי יבטיח לעכב את מנצח (מגדור) מלחזור על מעשיהם המחפירים שעשו עד הנה ובמה בטוחה ביותר המדינה היהודית בכל אלה, ובכך באיזה היתר יסיכמו לקרוע אי לגורם, לשלוח יד במקדש ר', לזלזל בחלק ממתנת אלוקים אשר נתן לנו לנחלה נחלת שלמים?

15) והלאו יש ג"כ אישור במכירת קרקע לא"י בארץ ישראל, אפילו לאיש פרטי, ומנשיב המכירה לאומה אחרת. והלא ע"י החלוקה נצטרך לחזור אפילו על שטחים שבאלה שכבר רכשו אותם בדמיון דתרו"ש משמע.
 16) ואם חיל בטאו בדברים הרופים כי כך אפילו נגד משה רבו על שאמרו עליו איש מצרי, והוא לא מידה בק"מ ואמר: שמכין ישלא וזהו בא"י לא זכה להקצ' בארץ, מה יעד הבחור בציון הירושלים? אם אנטנו לא רק נשתק אלא נצטרך לחתום לענין כל העולם כולו, שאנטנו כופרים בחלק גדול מארץ ישראל אפילו בירושלים גופה.
 17) ואם אמרו יחושך - זו מלכות יין שדו"ו אומרים כתבו לכם על קץ השור שאין לכם חלק באלוקי ישראל, ואנחנו יודעים שכל הצדיקים והחסידים במונה של מלכות יין מסרו את נפשם על זה ולא כתבו, ונראה שעל כפירה בלוח אנו מחייבים אפילו ביותר ואל יעבור והחתימה על שי"אן לכם חלק בחלק גדול מארץ ישראל, היא גם כן יקח השור לא פחות מקון השור של מלכות יין.
 18) ואם סוף סוף כל העמים יהיו בזכות ההיסטוריה שיש לנו על ארץ ישראל, הנה ע"י החתימה הו אנחנו בעצמנו מנטלים את הזכות הו אפילו על החלק שנתנו לנו, כי זכותנו ההיסטורית היא זכות של קדושה ואפילו הגויים לא יבינו מקו וממכר בנינים על קדושה כי יהמיר גוי אלוקים ויכוח שכתלה מקצתה בעלה כלה, וזו אפילו אותם השיריים שישארו לפנינו כבר אין זה בזכותנו ההיסטורית אלא בזכות מעשי הלהטים של המליטיקה המתהפכת בכל יום ויום לפי החצות המנשבות.
 19) סוף דבר חשבני שזה יהיה ח"ו החלול השם הכי גדול מה שלא היה בכל הדורות וכלל הזמנים, כי סוף סוף לא מצינו לאומה בתור האומה כפירה פעם בגלוי לא רק על כל התורה אלא אפילו על חלק של התורה, וארץ ישראל שקדושתה תפסת החלק הכי חשוב שבתורה, אם אנטנו נותר על חלקה הכי גדול או יוצא שהאומה בתור אומה כופרת בגלוי לכ"פ בחלק מסוים של התורה ח"ו, חרף נא כ"כ עם כל תמימי דעה עמל להחלם מלחמת משה נגד כל אלה האומים יגורו ומשבו"לם יהיה שלמה מדי' הבחור בציון הירושלים.
 (י"י מנחם אב חרצין)

11) הריב מ"א עמאל - הריב הראשי של ה"א-גב
 12) אכן לעתיד אין ספק שקשה למצוא היתר לכך שאנחנו בעצמנו נתון כתוב חתום שאנחנו מתירים על החלק הכי גדול מארץ ישראל שלא תהיה עוד ארץ ישראל אלא ארץ ישמעאל - וכמובן ששאלה החלוקה לא באה בחשבון רק כתוצאה ישירה של העמים והיהודים והעובדים, יבואו על החתום שכל אחד מאשר את חלקו של השני. והחתימה שלנו - וכמובן שזה הודעה חתומה על ימין כל רוב מוביל, לצמיתות - תהיה או פשוט נגיבת דעת או מעין כפירה בי"א מאנשי שי"אחכה לו בכל יום שיבוא.
 13) ויתורים שבאלה אפשר לבוא בין כל העמים והארצות, אבל לא בנוגע להקשר הנצחי שיש בין ארץ לארצו, שהיא לא רק ארצו הלאומית אלא גם כן ארץ הקדושה וקדושתה לא בטלה אפילו ותרבנה קו"ל שאפילו למד קדושה ראשונה קדושה ולשעמה ולא קדושה לעתיד לבוא הנה קדושה שניה קדושה לשעמה קדושה לעתיד לבוא. ובכמה מקומות הקדושה קדושת הארץ נשפשת התורה כולה, כי על כן שקלה מצות ישוב ארץ ישראל בכל המצוות שבתורה, וכשם שאם יאסרו אותנו לכפור בקדושת התורה הנו מחייבים למסור את נפשונו, ובשעת גזירה אנו מחויבים למסור את נפשונו אפילו על יצקתנו וימאנוי' כהו ועאכ"ב שאסור לנו לכפור בקדושת הארץ, והחתימה על ויתור זה תזכה כפירה בקדושת הארץ, כי דבר קדוש לא ניתן למכר וממכר.
 14) ומה גם שבחובה שיעשה בין שני העמים הלאה יהיה ג"כ סוף שאסור להחזים קניית קרקעות באיזור הערבי, הלא בזה אנו בעצמנו עושים את מצות ישוב ארץ ישראל, שהצדקה נאמרה על כל שעל אומה שבאי' יירשת אותה וישבת בה' נאמרה בהדא על כל הארץ ישראל.
 15) ועל אומה שתבוא לידט להוריש את הארץ, הברית הזו היא בטו"ח נאמרה להברית שכרת ה' עם אברהם אבינו, ברית בין הבתרים.
 16) וגם הלא עפ"י ההלכה אין קנין לעכו"ם בארץ ישראל להפקיע מיד מעשרות' שזאת אומרת, שכל ענינים שבעולם לא מוטלים להפקיע את קדושת הארץ, וכן בסוריא שכל קדושתה היא מדרבון פוסק התנאים דש קנין, ואם אנטנו חותמים על החלוקה הרי היא חתימת שקר, כי ביו סוף גם החלק של הערבים היא ארץ ישראל, וגם לחתום על שקר הוא דבר האסור מן התורה ככל האיסורים, וימחר שקר תחזיקי' זלא תשקירי, ובה גם שקר של אומה שלמה שיש בזה משום חלול השם שאין כמותו.

81

ב"ה / פנינת אורח ושמחה / תשע"ו / 50 / קמפניטענע התלונה (תמוזין ט)

14. הרב מנחם זמבה

מתוך נאום בכנסיה הגדולה השלישית של אגודת ישראל, מאריבן תרצ"ז

הקורא בתורה צריך לברך לפניו ולאחריה (מגילה כ"א). תפקיד של כל יהודי הוא להיות קורא בתורה ולמצוא פתרון על שאלותיו בחיים הן בעניני יחידים והן בעניני הכלל. ואפילו בעניני הנהגת המלכות אמרה התורה וכתב לו את משנה התורה הזאת והיתה עמו וקרא בו כל ימי חייו. כלומר כל צרכיו וההגותיו בחיים יקרא ומצא אך במקור התורה. אגודת ישראל שכתבה על דגלה לפתור כל שאלות החיים ברוח התורה חובה עליה גם היום להיות דורשת אצל מתעצת גדולי התורה לקורא בתורה את פתרון כל השאלות. ולכן הנני מברך לפניו ברכת קדוש השם בעת התחלת הכנסיה הזאת ...

שאלת ארץ ישראל העומדת בעת על הפרק יש גם בה משום קדוש השם. יש כזה דעות שונות מהם לחיוב ומהם לשלילה דעת אלה הרוצים לראות במהרה התכוננות מלכות ישראל הוא מחמת גדול תשוקתם לקדש את שם שמים לעיני העמים, להראותם כי אחרי שעבר אלפי שנה ועם ישראל נע ונד בארץ עוד לא אבד שברו, ועוד חי יחיה. אולם דעת אלה המתנגדים לזה היא,

אשר תמיכתם על יסוד דברי גאון ישראל הגאון "חתם סופר" זצ"ל אשר כתב בספרו תורת משה פ"י שופטים ח"ל: אפשר כבר היו ראים להיות ננאלק גאולה שאינה שלימה או לשום שלום בינו ובין האומות שאנו שוכנים בצילם או יותר מזה להיות גאולה ממש כמו בבית שני וכי אבל אין חפץ בזה. כי אם גם אנחנו אפשר שנתפשר לקבל גאולה פוּז רק להיות גאולים. אבל מכל מקום אבותינו הקדושים לא יתרכו עתה כי אם בגאולה שלימה. וטוב לישראל לסבול אורך הגלות כדי שתהיה בסוף גאולה שלימה בכל ע"כ. ואמנם גם אלה המתנגדים כותנים גם הם לקדש את השם כאשר ידוע פסק ההלכה (ש"ע י"ד סי' קנ"א) כי מצוות ונקדשתי בתוך בני ישראל למסור את נפשו במקום אשר הדין יהרג ואל יעבור הוא רק בפרהסיא של עשרה מישראל, אבל לא לפני האומות אפילו הם לרבבות. הרי זה מלמד כי עיקר קידוש השם ביותר חשוב אם מתגדל ומתקדש ה' בתוך בני ישראל דוקא. ולכן דעתם כי אף אמנם בהתכוננות מלכות ישראל בעת יהיה מזה קדוש השם לעיני העמים. אבל לעומת זה שחידה לנו אומץ הרוח להשליך מנגד את הכל ולהראות גלוי לעיני בני ישראל את בטחוננו החזק ואמונה לדברנו באמת בגאולה שלמה תהא בביאת משיחנו הצדק. זהו קדוש השם יותר גדול בתוך בני ישראל להאיד את לבכם באחד מעיקרי הדת באמונת ביאת משיח צדקנו, אשר או יהיה קדוש השם גם לאור גוים.

איני חפץ לחוות את דעתי במחלוקת זו עד שיתבררו הדברים יחד עם גדולי התורה. אמנם זאת מכריחני להגיד לכם רבותי! יש לנו ספר תורה קדוש אשר נאמר עליו תורת ה' תמימה ואם חסרה אות א' הרי זה פסול מקדשתו. יש לנו גם ארץ אשר גם עליה נאמר כי קדושתה היא כשכל ישראל עליה. ולכן רק אנשים כאלה אשר להם העח המר לקרוע גזרים מתורתינו התמימה הקדושה הם הם אשר ידעו בנפשם לקרוע גם את ארצנו לגזרים. אבל אנחנו שומרי התורה וחרדים על דבר ה' של תורה שבכתב ושבועל פה מראשו ועד סופו מוסרים את נפשנו על כל אות ואות ועל כל מנהג שבישראל בשום אופן לא נוכל להסכים לוותר אפילו על צעד ושעל אחד מארצנו הקדושה. ויותר יגדל כאב הלב ונשפך דם לבנו על האנשים קטני ערך אשר לא דעה ולא תבונה להם להביק את ערך דבריו של הנביא "על כסאו לא ישב זר ולא ינחלו עוד אהרים את כבודי ואיך יהיבו בנפשם עז להתכונן לכתר כזה שאינו הולמתו ולהיות מעפילים לעלות ולשבת בכורסא מלכותא דנא

בשאל... ..

בישראל... ..

בשאל... ..